

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Recens & luculentum diuin[a]e prouidentiaë & curæ erga pauperes
exemplum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

reposit. Animalia ratione carentia, in extremo periculo constituta cum aliud non habent, quo se protegant clamorem habent, miseriamque suam testantur vociferando: ita & homines extrema afflictione compelluntur ad Deum clamare. Nec in ventos abiit clamor: *Clamor filiorum Israël venit ad me ait*, quia pauperum oppressio est peccatum in celum clamans, etiam ipso oppresso silente. Quia ipsa calamitas clamat, tacente calamitoso.

Exod. 3. 9.

Septimò non audit tantùm, sed etiam exaudit pauperes, verus Pater pauperum, Deus, qui *saluum faciet egenum à gladio oris eorum, & de manu violenti pauperem*. Quàm hoc verum sit, ostendit mirabilis providentia diuina, in historia, quam nobilis quidam Germanus, Anno Christi 1627. Româ huc, ad nos, in hunc fere modum perscripsit, meritò posteris non obliuiscendam. Contigit quatuor ferè ab hinc mensibus non mirabile, minùs, quàm iucundum in Vrbe. Nam à tristibus inijs, in lætum finem desinebat. Est hîc par coniugum, quibus, annonæ caritate ad summam inopiam reductis, fame pereundum fuisset, nisi, per æs alienum, cum morte inducias fecissent. Nam, cum etiam, quod mutuò ceperant, absuissent, redij: fames, quam insuper æs alienum fecerat grauiorem. Sed in primis creditor longè fuit grauissimus. Is enim, constituto debiti soluendi die, importunus aderat, sibi que, sine vlla mora, satisfieri volebat. Nihil illum extrema inopia, nihil pallidi vultus, nihil preces mouerunt miserorum. Prospiciebat enim, egestate semper magis ac magis crescente, supellectilem quoque, & cum ea spem solutionis obtinendæ, abituram. Traxit igitur maritum in ius, & non fecus, ac si lege repetundarum teneretur, accusat. Fert sententiam iudex: reus carceri mancipatur. Et iste quidem in vinculis famebat: vxor autem dolebat tantò magis, quòd & inopiam, & inedia sustinens, marito viuo, viduam agere cogeretur. His malis afflicta nihil prius habuit, quàm vt vndique circumcursaret, quæreretque nouum creditorem, à quo mutuâ pecuniâ acceptâ maritum redimeret. Et erat exigua pecuniæ summa, de qua agebatur, vix duorum scilicet aureorum. Dum circumiuit, nescio cui mala fide ambulanti nebuloni innocuit. Is eam è vestigio clanculum se-
tatus obseruauit; & quòd fortè intellexerat, virum illius in cu-

VI.
Iob 5. 15.

V

studiam

Rodiam datam, eo absente, ad aedes afflictæ accessit. Utque mi-
 nus metueret, nox fecerat audentior, atque in primis ipsa do-
 munculæ solitudo. Adit ergo; pultat fores: nemine audito etiam
 quatit. Vicit importunitas, ut tandem surgeret mulier, verita ne
 postes effringerentur. Quærit de fenestra, quid hominis adsit?
 aut quid sibi velit, id noctis? Respondet, aditum se petere, & pro
 imperio proteruè iubet eam citò pessulum reducere, laresque re-
 ferare. Cui mulier, solam se domi esse, ait, haud decere, ut homi-
 nem ignotum ad aedes, in tenebris, admittat. Si quid negotij ne-
 cessarij habeat, crastina luce, peragi posse, postquam clara dies
 remouerit causam suspicandi. Instat ille: perstat illa. Sed non
 diu. Postquam enim homo atrocissimis minis edixit, ni actutum
 aperiret, se illam & domum pariter, cum tectis & fundamentis
 exusturum: neque expectaturum, donec sol incipiat collucere; sed
 incendio diem facturum. Quid faceret femina, inops, sola, tan-
 tis minis perterrita? Virilem animum vicisset periculi magnitudo.
 Fores trepida recludit, hominemque nefarium ad se intromittit,
 saltem domum conseruatura, si vitam non possit. Patefactâ ianuâ,
 velut rabidus canis illam inuadit impurus, vitiumque continuò
 offert. Sed qui Helenam sperauit, Penelopem, immò Lucretiam
 reperit. Non enim ille tam importunus fuit in flagitio petendo,
 quam illa fortis in recusando. Ad eò vehementer resistit, ut vi-
 tam se priùs, quam pudicitiam profiteretur perdituram. Et vicit
 adulterum casta, sed prædonem non superauit. Nam ille à crimi-
 ne vno ad alterum conuersus, mandauit, ut quidquid domi pecu-
 niarum, vestium, vasorum haberet, apportaret: ni faciat, verbe-
 ra, mortem, flammam tectis subiiciendas intentat. O misera mu-
 lier quid hic ages? teruncium domi nullum habebat, præter duos
 nummos aureos, quos ea ipsa die elapsa, redimendo marito mutuo
 acceperat. Hos Lauernioni dare, durum erat; negare, periculo-
 sum. Sed præualuit metus. Fatetur, adesse nummos, eosque ac-
 censa lucerna promit, sperans his se cetera omnia redimere posse.
 At longè secus fuit. Ut tigris, gustato sanguine, magis fauit; ita
 auarus, viso auro magis sitit aurum. Existimans ergo crudelis ho-
 mo, plus auri ab ea conditum latere, consilium cepit illius necan-
 dæ, ut ea occisa, omnes latebras excutere possit. Quoniam igitur

tur consultissimum videbatur, eam laqueo strangulare, & voci vi-
am intercludere, ne clamans audiretur, laqueum ab ea petijt. Re-
spondit, illa, nullum in tota domo esse, nisi quo asinus in stabu-
lo religaretur, & clementius, quàm igne, moritura, ipsa carni-
fici suo viam ad propriam perniciem monstrat. Ventum est ad sta-
bulum, ibi dum sicarius funem implicatiore nodo impeditum re-
soluit, videt femina clauam ligneam, tundendo asino parieti ac-
clinatam, subitque mentem cogitatio: Quid si necem meam an-
teuertam, & homini, quod mihi parat; exitium prius offeram?
Fas est, vim vi defendere: etsi mihi non credatur, præstat perire
publica autoritate, quàm crudelitate priuata. Nec plura delibe-
rans, impetu quodam naturæ clauam arripit, nocturnumque la-
tronem fune detrahendo occupatum, à tergo adoritur, atq; vni-
co ictu in terram prostermit: altero deinde fulmine superaddito ex-
animat: cadauer extra domum tractum eliminatumque in proxi-
ma via abiecit: reliquum noctis dat quieti. Quamquam inquieta
illi ea quies fuit. Facile enim habuit cogitare, primam cædis su-
spicionem ad se iri deriuatum. Vix orta luce surgit, creditorem a-
dit, dispunctoque duorum aureorum debito, maritum carcere li-
berat. Quam lætitiâ illico noua tristandi causa intercurbauit.
Nam dum domum suam repetunt, occurrunt alij super alios, qui
ad visendum cadauer confluerant, nunciantque cædem factam,
hominem trucidatum iacere in via, sanguinis è gemina capitis pla-
ga manantis vestigia ad ipsorum lares tendere, monstrareque, haud
dubiè, vbi homicidium illud sic perpetratum. Fatetur vxor mari-
to, se funeris istius esse authorem. Ibi nonus metus, nouus luctus
hominem occupat, sed mox in gaudiû transturus. Nam dum vni-
dique ad cadauer spectandum concurrunt, adfuerunt etiam, qui,
vultum occisi curiosius contemplantes, deprehenderunt manife-
stis signis, illum ipsum fuisse famosissimum latronem, in cuius pro-
scripti caput, centum aurei à magistratu erant promissi. Defertur
res ad Urbis Governatorem, inquitur in mulierem cædis pa-
tratricem. decernitur, illam centum aureos meruisse; qui proinde
illi etiam numerati sunt. Iis & debito se exsoluit; & quod superer-
rat, ad vitæ necessaria impendit. Quàm verè Deus est, qui *saluum* Iob. 5. 15.
facit egenum à gladio, & de manu violenti pauperem? Quàm mirabi-

- i. Reg. 2. 6. *liter Dominus mortificat & viuificat, deducit ad inferos & reducit?*
Nolite confidentiam amittere, o pauperes, Deus vos de caelo aspicit; Deus necessitatem vestram probe agnoscit; Deus permittit, qui vobis insidientur: sed fortasse, per illos ipsos succurret, qui vobis imminet deuorandis, sæpe enim operatur salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos.
- LUC. 1. 71.
- VII.
- Iob. 36. 5.
Ierem. 2. 34.
Psal. 13. 3.
- Octauo igitur, quamuis Deus potentes non abicit, cum & ipse sit potens, tamen non saluat impios, & iudicium pauperibus tribuit, neque eos sinit abire impunitos, quibus dici potest: in alio tuis inuentus est sanguis animarum pauperum, & innocentium. Sunt enim veloces pedes eorum, & in modum Mercurij, ob talaria, alati, ad effundendum sanguinem, quorum manus ad dandum veloces esse debuissent. Sentiunt itaque merito manum Dei punientis, & curam pauperum singularem habentis. Qua de causa ita præscripsit populo suo.
- Exod. 22. 21.
- Aduenam non contrisabis, neque affliges eum: aduena enim & ipsi fueris in terra Egypti. Vidua & pupillo non nocebitis. Si laferitis eos, visiferabuntur ad me, & ego audiam clamorem eorum: & indignabitur furor meus, percutiamque vos gladio, & erunt uxores vestrae viduae, & filij vestri pupilli. Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi, qui habitat tecum, non urgebis eum, quasi exactor, nec vfuris opprimes.* Quas Dei minas non esse inefficaces ostendit tertia viduae exemplum.
- Paul. Diacon
in vita S. Iu-
uentij Episc.
c. 14. & Sur.
14. Septemb.
- Memorat Paulus Diaconus, viduam fuisse, quæ paupertate pressa mutuam ab usurario pecuniam acceperat, sed magno suo malo, neque enim desisteat ille usuram identidem exposcere; quin & duplum exigere eius pecuniæ, quam dedisset. Nullum erat desertæ vsipiam refugium, nisi ad S. Iuuentium Episcopum, singularem pauperum, viduarum, ac pupillorum patronum. Is postquam & vidua calamitatem, & iniusti exactoris importunitatem cognouit, Diaconum suum Exuperantium cum eadem vidua, misit ad creditorem, addito hoc mandato: *Vado ad eum, qui hanc viduam crudeli exactione opprimit: admone eum vice mea postulationis, dicens: Pater tuus rogat, sufficiat tibi, quod tuum est, nec exiges, quod minime dedisti, ne id, quod habere videris, amittas. Si autem te audire noluerit, ecce do tibi sumam preij, porrige ei, & reuertere.* Paruit Diaconus, hominemque anarum, vidua comitante, conuenit, nihilque eorum, quæ mandata erant, omisit. Lapidem citius molliisset, quam ini-

quum